

Megoldás. A q töltésű testre az elengedés pillanatában a másik két töltés külön-külön

$$F_0 = k \frac{qQ}{\ell^2}$$

nagyságú elektrosztatikus taszítóerőt fejt. Ezek az erők 60° -os szöget zárnak be egymással, eredőjük tehát

$$F = 2F_0 \cos 30^\circ = \sqrt{3} k \frac{qQ^2}{\ell}.$$

Newton mozgástörvénye szerint a test gyorsulása:

$$a = \frac{F}{m} = \sqrt{3} k \frac{qQ^2}{m\ell} = \frac{\sqrt{3} \cdot 9 \cdot 10^9 \cdot 10^{-8} \cdot 10^{-9}}{10^{-6} \cdot 10^{-2}} \approx 15,6 \frac{\text{m}}{\text{s}^2}.$$

A rögzített töltésektől ℓ távolságban a q töltésű test $E_0 = 2 \cdot k \frac{qQ}{\ell}$ elektrosztatikus energiával rendelkezik. (A képletben szereplő 2-es faktor a páronként számolható energiák összegéből adódik.) A 2ℓ távolságra elmozduló töltött test elektrosztatikus energiája $E_1 = 2 \cdot k \frac{qQ}{2\ell}$ értékre csökken, az energiakülönbség a test mozgási energiáját fedezi:

$$E_0 - E_1 = k \frac{qQ}{\ell} = \frac{1}{2} m v^2,$$

ahonnan a test sebessége a kérdéses pontban:

$$v = \sqrt{\frac{2kqQ}{m\ell}} = 1,34 \frac{\text{m}}{\text{s}}.$$

Amennyiben a nehézségi erő hatását is figyelembe vesszük, akkor a függőleges mozgás kétféle módon is megvalósulhat. Ha a q töltésű test az azonos magasságban rögzített két töltés felezőpontja *fölött* helyezkedik el, akkor a kezdeti gyorsulás a fentebb kiszámított a gyorsulás és a nehézségi gyorsulás különbsége:

$$a_{\text{fel}} = a - g = 5,6 \frac{\text{m}}{\text{s}^2}.$$

Ebben az elrendezésben azonban a test soha nem távolodik el a rögzített töltésektől 2ℓ távolságra, hanem már hamarabb visszafordul és (anharmonikus) rezgőmozgást végez. (Ezt onnan tudjuk, hogy az energia-tételből kiszámolható sebességnégyzetre a töltésektől 2ℓ távolságban *negatív* szám adódna!)

A másik lehetőség: a q töltésű test kezdetben a rögzített töltések felezőpontja *alatt* található. A kezdeti gyorsulás ilyenkor:

$$a_{\text{le}} = a + g = 25,6 \frac{\text{m}}{\text{s}^2}.$$

és a kért sebesség (ugyancsak az energia-tételből számolva):

$$v = \sqrt{\frac{2kqQ}{\ell m} + g\ell(\sqrt{15} - \sqrt{3})} \approx 2,0 \frac{\text{m}}{\text{s}}.$$